

મેંધિલ (અનિવાર્ય વિષય) 50 ઓંક

①

Part - I

Page No.:

Date: 29/04/2020

સામગ્રી સંસ્કૃત - 18

Unit - 9

ડૉ. અરવિન્દ મા

સહાયક પ્રોફેસર

મેંધિલ વિભાગ

ગાંધીનગર મહાવિદ્યાલય

કચ્છ

મો - 9040201409

ભાગ 201

વિશોધન

જે સમયે દરેક કોઈ
પદાર્થ કે નહિ જુદા કારણે આદિ, વિનુ
કોઈ સંજ્ઞા લઈ લાગે છે તેને, અથવા
પરિવર્તન (વિશોધન) કરે છે આદિ તે વિશોધન
કહેવાય આદિ। માનવ કોઈ ચિત્ર સારી
આ વિશોધન ચિત્ર એક પોષાક (ફૂડ)।
પોષાક વિનુ સારી નહિ ચાલે કારણે
આદિ। વસ્તુ: વિશોધન એ સંજ્ઞા
મિલે છે કોઈ વિશોધન થઈ પડે
જુદા આદિ, અર્થાત્ વિશોધન કે સંજ્ઞા
= વિશોધન થઈ પડે।

જેના માલ ગુલામ સુન્દર
લગે છે આદિ। 12મ ગુલામ વિશોધન
માલ, રોકાઈ ગયે છે તે
રહે છે આદિ। ને માલ રોકાઈ
વિશોધન ચિત્ર જે ગુલામ સંજ્ઞા
વિશોધન કહે રહે છે આદિ।

વિવિધ દુધિય વિશેષણ
વિવિધ મેદ કરેલ જા સુનેદ 1341
સાધારણતા એક દેહ મેલ માનલ
ગેલ આદિ।

1. ગુણ વાચક વિશેષણ -
એકર અનેક મેદ કરેલ ગેલ આદિ. યથા-
(કાલ શ્રલક) - નવ ઘર, પુરાન પાત્ર,
બીનલ, માલી રાખાદિ।
(સ્થાન શ્રલક) - દૂર ગામ, ભગ સરેશા,
નિચલા, ઉપરકા, વિચલા રાખાદિ।
(આકાર શ્રલક) - સોઝ રાસના, રેદ પરાક,
નામ, ચાકર, ગોલ, મોટ, પાનર રાખાદિ।
(રંગ શ્રલક) - લાલ ફૂલ, પિપર ગેના,
કાચી દોડી, ગોર રાખાદિ।
(દશા શ્રલક) - કઠોર, નરલ, સૂકમ, મેદી,
મોટ ગાદ રાખાદિ।
(સ્વભાવ શ્રલક) - સાધુ ચમિ, મલ માડુ,
પોર, પાપી, કુદર, નીક, અધલાહ રાખાદિ।

2. સંસ્થા વાચક - સંસ્થા વાચક
(a) નિરૂપ્ય વાચક - એક, દુ,
નીન, પારિ રાખાદિ। ગણના વાચક - દોસર, નસર,
પારિય રાખાદિ। ક્રમ વાચક - દોહાર, દોતુન,
તેતુન, દુઆ, નીઆ, ચોક રાખાદિ।
(b) આનંદ વાચક -
હકાદ, ગોરેક, ચોડેક, કિડુ, કનિપ્ય, સોથ,
કુલ, થકુન, નાના, અનક રાખાદિ।

(2) ગિનાર વાચક - આધા, પાઓ, ડેર, પાએ, અદાપ દ્વારિા

3. પરિચાળ વાચક - જેણે હાથે પરિચાળ અથવા માનક લેખ દોરેલા મથા - પેદુ લાક, દોર લાક, કમ સપમા વેસા, વકુન, મોર, અંચ, નીચ, મોડ દ્વારિા

4. સમ્બન્ધ વાચક - જાહિસ સમ્બન્ધક લેખ દોરેલા મથા - હમર ઘર, આનક પોથી, મારનીય જનના, પાવિકનના સિપાહી, મેંચિલી માથા

5. નાકાત્મક વાચક - જે હક કોષ્ટકમાં નાકાત્મક સ્થાપિત કરેલા મથા - દિવાલમ પર્થન, રાગા સભહસ, કરમંગા કરેરાન, પલગા રાહર, દ્વારિા

6. સાર્વનામિક વિરોધના જે આવેલો સાર્વનામ સંચા - પદ સં દુધ આધિકર ઓર વિરોધના ક લેખ કરવેલા

(i) સમ્બન્ધ વાચક - હમર, નોહર, ઓર દ્વારિા

(ii) નિર્દેશક - ર, ઓ, જ, સે દ્વારિા

(iii) પ્રસંગ વાચક - કોન ગામ, કી નામ દ્વારિા

(iv) સાદૃશ્ય વાચક - રહન, ઓહન, કેહન, જેહન, મેહન દ્વારિા

(v) પરિણામ વાચક - રનેક, ઓનેક, રનવા, આનવા દ્વારિા

(vi) ਕੇਰੀਆ ਪ੍ਰਾਚਰ - ਜਮ ਗੋਦ,
ਜਮ ਗੋਦ, ਜਮ ਗੋਦ ਪ੍ਰਾਚਰ।
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ
ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਵਿੱਖ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਣਨਾ ਹੈ।

— X —

ਡੀ. ਆਰ. ਪੀ. - 5 ਮਈ
ਭੀ - 5080209805